

درس نهم

جلسه اول

يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا
 می داند آنچه فرو می رود در زمین و آنچه خارج می شود از آن
 وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا
 و آنچه نازل می شود از آسمان و آنچه بالا می رود در آن
 وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ
 و او مهربان و بسیار آمرزنده است

کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست؟ چرا به دانه انسانیت این گمان باشد؟
 مولوی

فعالیت

آیه ۲ سوره سبأ را همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید و ترجمه آن را در بخش درک و فهم آیات این درس کامل کنید.

طرح چنین سؤالاتی از مضمون آیات بسی فراتر از درک دانش آموز متوسطه اول است. از مولف کتاب انتظار می رود که در ویراست جدید، چنین سؤالاتی را تعدیل یا حذف نماید

با توجه به آیه به سؤال‌های زیر پاسخ دهید :

- ۱- چه ارتباطی بین «يَلْجُ» و «يَخْرُجُ» در این آیه وجود دارد؟ در نظام آفرینش، اشیاء در رفت و آمد و در حرکتند
- ۲- چرخه آب، چه ارتباطی با رحیم و غفور بودن خداوند دارد؟

آنچه در زمین فرو می رود و آنچه از زمین خارج می شود، همه رحمت و موهبت‌های الهی است و آنچه از آسمان فرو می آید و از اعمال بندگان به آسمان می رود، با این که اعمال گروهی از انسان‌ها پاک و کامل نیست، ولی خداوند آنها را مشمول آمرزش خویش قرار می دهد

یک جمله (پیام قرآنی) از این آیه را از حفظ بخوانید.

سورة سَبَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١﴾ يَعْلَمُ
 مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ
 وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ
 لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمُوتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ
 وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٣﴾
 لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
 مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَتِنَا
 مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزِ أَلِيمٍ ﴿٥﴾
 وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
 هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٦﴾

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲
۱۳

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را کامل کنید.

خارج می شود ، می داند ، نازل می شود

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نازل می شود	يَنْزِلُ	۴	می داند	يَعْلَمُ	۱
بالا می رود	يَعْرُجُ	۵	فرو می رود	يَلِجُ	۲
داخل می کند	يُولِجُ	۶	خارج می شود	يَخْرُجُ	۳

فعالیت دوم

معنای این ترکیب ها و جمله های قرآنی را بنویسید.

۱- يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ : می داند آنچه فرو می رود در زمین

۲- وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا : و آنچه خارج می شود از آن

۳- وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ : و آنچه نازل می شود از آسمان

۴- وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا : و آنچه بالا می رود در آن

۵- يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ : داخل می کند شب را در روز

۶- وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ : و داخل می کند روز را در شب

الف) آیه دوم سوره مبارکه سبأ را ترجمه کنید.

۱- يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا

..... می داند آنچه فرو می رود در زمین و آنچه خارج می شود از آن

۲- وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا

..... و آنچه نازل می شود از آسمان و آنچه بالا می رود در آن

۳- وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ

..... و او مهربان و بسیار آمرزنده است

ب) در صفحه ۴۳۱ قرآن کریم، خداوند خطاب به پیامبر اکرم می فرماید ما تو را برای همه مردم فرستادیم. این آیه را که بیانگر دعوت جهانی اسلام است یافته و همراه با معنای آن بنویسید.

پیام قرآنی

متن: وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَ نَذِيرًا

ترجمه: و ما تو را برای همه مردم جز مژده رسان و بیم دهنده نفرستادیم

۱- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۴۲۸ تا ۴۳۴ قرآن کریم را بخوانید.

۲- از صفحه ۴۳۱ قرآن کریم چند ترکیب یا جمله ساده قرآنی را انتخاب و معنا کنید.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا لِمَنْ يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ

خانه های نورانی

سورة فاطر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ
 رُسُلًا أُولَى أَجْنَحَةٍ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبْعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ
 مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝^١ مَا يَفْتَحِ اللَّهُ
 لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ
 لَهُ مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝^٢ يَا أَيُّهَا النَّاسُ
 اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ
 مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآَنِي تُؤْفَكُونَ ۝^٣
 وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ
 وَ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ۝^٤ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّ وَعَدَ اللَّهُ
 حَقًّا فَلَا تُغْرِنَكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ
 بِاللَّهِ الْغُرُورُ ۝^٥ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا
 إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ۝^٦

درک معنا

فعالیت اول

جدول زیر را کامل کنید.

روزی می دهد، یاد کنید

معنا	کلمه	ردیف
پدید آورنده	فَاطِر	۱
یاد کنید	أَذْكُرُوا	۲
روزی می دهد	يَرْزُقُ	۳

فعالیت دوم

معنای این ترکیب ها و جمله های قرآنی را بنویسید.

۱- فَاطِرَ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ : پدیدآورنده ی آسمانها و زمین

۲- يَا أَيُّهَا النَّاسُ : ای مردم

۳- أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ : یاد کنید نعمت خداوند را بر شما

۴- يَرْزُقُكُمْ : روزی می دهد شما را (به شما)

ترکیب حروف استفهام (هل-ا) + من جاره + اسم نکره، هیچ ترجمه می شود

فعالیت سوم

الف) این جمله ها و آیات قرآنی از سورة فاطر را ترجمه کنید.

۱- الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ ... ﴿۱﴾

... سپاس و ستایش برای خداست. پدیدآورنده ی آسمانها و زمین

۲- يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ :

... ای مردم یاد کنید نعمت خداوند را بر شما

۳- هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ :

... آیا هیچ خالق غیر از خدا هست که روزی دهد شما را از آسمان و زمین

۴- لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَإِنِّي تَوَفَّكُونَ ﴿۳﴾

... نیست. معبودی جز او پس چگونه (با این حال) منحرف می شوید؟!

ب) در صفحه ۴۳۶ قرآن کریم، خداوند می فرماید همه مردم نیازمند خدا هستند و تنها اوست که از همه چیز بی نیاز است. این آیه شریفه را یافته و همراه با معنای آن بنویسید.

خدای بی نیاز، انسان نیازمند

متن :

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ

ترجمه : ای مردم! شما به خداوند نیازمندید و اوست که بی نیاز ستوده است

پیام قرآنی

۱- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۴۳۴ تا ۴۴۰ قرآن کریم

را بخوانید.

۲- از صفحه ۴۳۶ قرآن کریم چند ترکیب یا جمله ساده قرآنی را انتخاب و معنا کنید.

خانه های
نورانی

لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ باشد که شکرگزار باشید
وَتَرَى الْفَلَكَ فِيهِ و می بینی کشتی را در آن

قرآن بخوان

با تو گر خواهی سخن گوید خدا، قرآن بخوان
تا شود روح تو با حق آشنا، قرآن بخوان
«رَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِلاً» ندای رحمت است
می‌دهد «قرآن» به جان دل صفا، قرآن بخوان
ای بشر! یاد خدا، آرامش دل می‌دهد
در دمنان را بود «قرآن» دوا، قرآن بخوان
دام‌ها گسترده شیطان در میر عمر تو
تا که ایمن باشی از این دام‌ها، قرآن بخوان
چون بود «قرآن» حسان! برنامه عمر بشر
تا که توفیق عمل یابی، بسا قرآن بخوان

حبیب‌الله چاپچیان (حسان)

فعالیت گروهی

این شعر را همراه با رمزینه سریع پاسخ به صورت دسته جمعی بخوانید.

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد